

ПЕЧАТНА ГРЕШКА

Людмила Филипова

enthusiast

ПЕЧАТНА ГРЕШКА

Людмила Филипова

enthusiast

София, 2021

Людмила Филипова
Печатна грешка

- © Людмила Филипова, автор, 2012, 2021
- © Небойша Зорич, дизайн на корицата, 2021
- © Фетхи Карадуман, снимка на автора, 2021
- © Enthusiast – запазна марка на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД, 2021

ISBN 978-619-164-428-5

Всеки понякога може да бъде център на Вселената.

Гледната точка

Казват, че животът е простичко устроен. Толкова просто, че в него не се случва нищо лошо. Но и нищо добро. Всичко е въпрос на гледна точка.

Казват също, че най-голямото предимство на опитните мишки пред хората е, че нямат гледна точка. Именно поради тази причина мишките и морските свинчета хладнокръвно жънат все по-значителни постижения в редица научни и практически области. Особено в сферата на медицината, ядрените технологии, козметиката и биооръжията.

Засега всички опити на човека да задмине животните в лабораторните експерименти са неуспешни, защото рано или късно хората проявяват своята гледна точка и ги провалят.

Напоследък се ширят слухове, че морските свинчета са покорили дори Космоса. В същото време човекът се превръща в единственото същество във Вселената, което прави всичко, за да унищожи дори света, който го е създал. Такъв фразиращ дефект в Системата отдавна не се бе появявал. Причините все още не са известни.

Всеки обаче понякога може да е център на Вселената.

Когато нещо във Вселената се обърка

Билиони, милиарди години световите във Вселената живеели спокойно и безпроблемно, в мир и незаинтересованост един към друг. И това можело да трае цяла вечност, ако не последвали няколко странни стечения на обстоятелствата, които, комбинирани в едно, станали взривоопасни.

Първо, един президент, известен като най-всевишния на света, стигнал до извода, че е особено важно да спечели и предстоящите всепоглъщащи кандидатурепрезидентски избори. Нищо че щяло да му е за седми път.

Второто се случило през годината на грожда¹ в малката провинциална галактика, наречена *Млечен път*. По онова време тя даже не била още изсмукана от черната си дупка *Стрелец А*. В периферията ѝ мъждукала звезда, която туземците наричали Слънце, а около нея била скупчена Слънчевата система.

Но тъкмо в тази невзрачна космическа местност се намирала невидимата с просто око точка, планетата, наречена Земя. Във Вселенската енциклопедия тя обаче е по-известна като *Ковчегът*. Прозвището ѝ е от времето, когато преди 4000 години там изчезнал корабът на Ной.² Същият бил изпратен от Всевишния парламент с помощи за бедстващите на Земята грожди.³ Нещо обаче се объркало и щом

¹ Равнява се на 34 земни години.

² Популярен всевишен благородник, отдал живота си на мисионерска дейност.

³ Инициативата е част от тематичната пиар кампания на парламента по повод годината на грожда – безценен, рядък вид квасни микроорганизми.

корабът достигнал планетата, в него отчаяни се накачули всевъзможни животни. И, естествено, той взел, че потънал. Оттогава го наричат Ноевия ковчег.

По-важното било обаче, че на тази планета вирее биологичен вид, познат като *човеци*, които все си правели някакви експерименти – къде от скука, къде от желание да покажат колко са гениални. И точно в годината на грожда на въпросния вид му хрумнало да изработи машина, с която да открие предполагаема божествена частица *Хигс-бозон*. Някои от човеците смятали, че именно благодарение на тази частица се е появил светът, а други – че той ще бъде унищожен, ако опитът бъде извършен. Въпреки това обаче неколцина, определящи себе си като „учени от Европейската организация за ядрени изследвания“ (ЦЕРН), го реализирали в грамадна тръба, локализирана на сто метра под *Страната на дупчестото сирене*.⁴ За учудване на всички светът не изчезнал. Даже на пръв поглед откритието не свършило никаква практическа работа. Само няколко морски свинчета, които хората смятали, че използват във въпросния експеримент, разбрали истината. А тя била, че опитът генерирал директен информационен канал от Земята към Всевишната вселенска администрация и, по-точно, към следствените ѝ органи.

Дотук добре, обаче най-сетне се случило и едно трето събитие, което фатално обединило първите две.

⁴ Визира се Швейцария.

Предисторията на фаталния инцидент и главното действащо лице

Благодарение на трансформационния канал, генериран от тръбата на ЦЕРН, Всевишните органи на реда можели вече да определят местонахождението на фаталното събитие изключително точно. Така те разбрали, че то започнало в точица на Земята, позната във Вселенската енциклопедия като *Страната на киселите млекояди*.⁵ Самите те обаче наричали страната си България. Етимологията предполага, че названието вероятно идва от *бълхи* и *бълхари*, но има и други версии. Въобще млекоядите обичали да дават имена на всеки и на всичко.

Сред главните заподозрени бил мъжки екземпляр на име Лефер Балкански. По първоначални данни на Вселенските органи той можел да бъде локализиран в обект, известен като последен етаж на тухлена сграда на адрес, според сведения на местните, улица „Крайна“. Прег така наречената къща се простирал бетонен квадрат, който обитателите ѝ възприемали като двор. В други вариации на земния изказ, особено в поетични строфи, това можело да се назове и градина.

Вселенските вътрешни органи научили още, че заподозреният Балкански живеел там под наем и се грижел за котка на

⁵ Наблюденията показват, че жителите ѝ ядат много кисело мляко. А от историческа и биологична гледна точка се оказва, че тъкмо те са го били и създали. Киселото мляко, съществуващо по земите им от 4000 години, още от времето на траките, било местно изобретение и се дължало на уникалната бактерия *Lactobacillus bulgaricus*, която можела да вирее само в Страната на киселите млекояди.

име Котка. Тя обаче наскоро скочила от прозореца (все още не е ясно самоубийство ли е било или злополука). Оттогава Балкански гледал по-рядко да се задържа у дома. Стоял предимно в кабинета си и правел опити с времето. Напоследък работел като водещ синоптик в популярната телевизия *цТВ*. Истината е, че малко мъже получавали шанс за подобна позиция. Обикновено назначавали момичета – красиви екземпляри от женски род, без които времето, така или иначе, нямало значение за хората.

Органите научили също, че родителите на главния запозрян искали името му да звучи някак си по „француски“, защото цял живот мечтаели да видят Париж. Първо им хрумвало да го кръстят Лешпер, но по морални съображения го модифицирали на Лефер. Те не знаели, че така се казва една черноморска риба.

Иначе Лефер Балкански бил явен представител на графата „средностатистически гражданин“ на планетата. Не бил ни хубав, ни грозен; ни богат, ни беден; ни умен, ни глупав и така нататък. Повечето от нещата, с които се захващал, завършвали успешно, защото бил работлив. Имал проблем обаче в една област и това били женските екземпляри. За по-сигурно обикновено се преструвал, че не ги забелязва. Така по-рядко осъзнавал, че не умее да общува с тях. Но се случвало и някоя толкова да го въодушеви, че все пак я заговарял. Или просто я зяпал. Ала в тези случаи в тялото му протичала особена биологично-химична реакция и той започвал да говори толкова нелепи неща, че сам не можел да се познае. По-страшното обаче било, че почервявявал, дланите му се изпотявали, ръцете му механично събаряли всичко наоколо, а коленете му омеквали.

Не стига това, ами и левият му клепач неударжимо запримявал (във Всевишната администрация така се предавали тайни съобщения, затова в началото Вътрешните органи го мислели за шпионин). Та като му затрептявал дори и клепачът, Балкански обикновено се правел, че извършва съзна-

телно този трик с цел да разсмее избраницата си. А когато тя не откликвала, предпочитал да си внушава, че има много предимства в това да си останеш сам. Например, като да седиш с часове пред лаптопа си, да израстваш в кариерата, да агваш френдове във фейсбук, да четеш книги, да слушаш музика, да пиеш с приятели и други такива.

Балкански бил от хората, които трябва да стават всяка сутрин към 7,30, но и от тези, които всяка сутрин се успиват и пият кафе на път за работа. Е, вярно, че в Ню Йорк всички го правят, но той се чувствал гузно в София. Петък излизал с приятели от училище, за да пият бира и да си разказват как биха искали да им е минала седмицата. Балкански имал лично джипи, което го съветвало как да не умира бързо, а за целта той трябвало да си плаща прилежно здравните осигуровки. Когато му оставало време, ходел на фитнес и развивал мускулната си маса. Мечтаел един ден да събере смелост и пари, за да ходи и на дайвинг. Не че му трябвало, но такава била модата в хайлайфа. Веднъж на три години посещавал и официални мероприятия, за да облича абитуриентския си костюм. Понякога сменял прическата си, защото фризьорът му сменял работното си място и той си намирал нов. Тия дни прическата му била в стил „Здрач“. Ефектът ѝ бил зашеметяващ, защото бабите все по-често му налитали на бой в тъмното.

Балкански имал и някои странни привички. Например винаги преди да излезе, светвал лампата до прозореца. В началото органите по сигурността мислели, че го прави, за да зове духа на котката си, но след множество наблюдения стигнали до извода, че човекът просто опитва да се предпази от крадци.

Крадците, като стана дума, са вид човеци, които вземат без разрешение предметите на други човеци.

Така или иначе, на пръв поглед нищо в поведението на заподозрения от Вселенските служби не будело съмнение, докато не се случило нещо, което щяло да преобърне цялата история.

Писателската одисея на Балкански, или как започнала най-голямата грама във Вселената

Както всеки средностатистически земен жител Балкански умал и мечта. Искал да стане писател. Бил забелязал, че хората много уважават писателите. Особено онези, чиито книги не са прочели. А този успех, казват, се постига лесно.

Лефер Балкански, въпреки метеорологичното си образование, се опитвал да пише от десет години. Цяла петилетка си търсил издател и накрая издал две произведения – роман и разкази. После разни хора започнали да ги четат и да казват на други и те да ги прочетат. Тиражите му се изчерпали и Балкански тъкмо се канел да се нарече писател, когато научил истината за себе си от вестник *Литература*.

Там накратко се обяснявало, че той не може да пише, защото е синоптик, и ако някой купува книгите му, то е само заради баба му Балканска, чийто глас лети из Космоса. Останалите, дето го четат, подражават на първите и нямат култивиран усет към литературата. Освен това „бозите“ му се продават, настоявали ония от *Литература*, защото граскачът се появява всеки ден по телевизията. Сульо и Пульо могат да си продават книгите като метеоролози, казвали те. И то особено по *цТВ*.

В онези дни Лефер повярвал на вестника и се сдухал. Убеден бил, че в него се изразяват особен вид хора, които тряб-

ва да разбират от литература. Най-малкото, защото те твърдели това и не допусkali друг да разбира от нея. Не че някой настоявал. Всички съжителствали мирно и тихо до момента, в който някоя книга надхвърляла тиража на литературния вестник. Тогава кръгът му оживявал.

Първите дни Балкански страдал много от несправедливата критика. Докато най-сетне го осенил гениален план за възмездие. Или поне в онзи момент му изглеждал такъв. Накратко звучал така: ако той някак успее да издаде книгите си в чужбина и там вземат, че го одобрят, мигом ще го оценят и в България. Например, ако пробие в Америка – страна в същата галактика, но отдалечена на архинанокилометри светлинни години от България и позната в енциклопедията като *Звездната страна* заради многото звезди в знамето ѝ. Млекоядите имали неписана традиция задължително да приемат, че нещо е добро, ако идва от Звездната страна. Ето защо, мислел си Балкански, издадат ли го там и (дай боже) читателите го харесат – това щяло да е категоричното доказателство за писателските му способности. И киселомлечиците от кръг *Литература* най-сетне щели да се видят принудени да го приемат, макар и много четен.

Балкански решил, че планът му няма как да не успее. Защото, ако наистина пише добре, в Америка ще го оценят. Там не им пука ни за баба му, ни за *щTV*. Ако ли пък не го издадат, просто ще се отдаде на метеорологията и най-много да сътвори някой указател за облаците.

Нищо неподозиращият Лефер Балкански започнал да изпраща писма с ръкописи на американски издателства, но не получил ни един отговор. После прочел в някакъв проспект за писатели, че ако е творец, е неприемливо да общува директно с издатели и трябва да си намери агент. А агентът решавал кой е писател и кой не. За целта Балкански трябвало да напише някакво писмо и да го изпрати на десетки агенти, защото те били толкова заети, че шансът някой да прочете писмото му бил 1:50. Той преглътнал и това предизвикателство и

след цяла седмица потене над писмото го пратил до петстотин агенти. Отговорил му е един. В мейла си казвал, че веднага би го взел, ако бил афганистанец, защото точно сега били много модерни. Щял да склони да работи с него и ако бил индиец, защото се очаквало те да са модерни догодина. Имал сериозни шансове и ако бил обрявана или обезобразена четвърта талибанска невеста, открита след домашно насилие. Но за български писател засега не се наемал да стори нищо.

Балкански останал като попарен от тази новина, но решил да опита късмета си за последно. Абонира се за американското списание *Писателят днес* и оттам научил, че тамошните агенти няма да му обърнат внимание, докато не спечели поне една литературна награда. Обнадежен, че има решение, той се заел да дири литературни конкурси за награди. Първо проверил конкурсите в Страната на млекоядите, но бързо си дал сметка, че журито им е съставено от същите литературокиселяци, които всячески се опитвали да се отърват от него. Тогава си казал, че може би трябва да търси американски конкурс – все пак ония, звездните, четат всичко – от „Хари Потър“ до Библията. А спечели ли такъв, ще си намери и агент. Агентът ще му намери издател, издателят ще му осигури междупланетарно признание. И най-сетне Балкански ще докаже на кръга *Литература*, че може да пише. Въпреки *цТV* и баба си.

Добре, ала и това не се оказало лесна задача. Колкото и да се ровел в интернет, всички конкурси, на които попадал, били само за три категории пишещи: за американци; за публикувани вече на английски писатели; или за никога и никъде непубликувани автори. Във въпросната галактика нещата стояли така.

След тази новина духът на Балкански издържал, без да пада, цял месец и двайсет и седем дни. На двайсет и осмия обаче, точно преди да се срине пред невъзможността да сбъдне мечтата си, той за първи път открил пробив в Системата, наречена *Американски конкурс за издадени на чужди ези-*

ци автори. Това било всичко, което му трябвало, и жадно зачел посочените критерии за кандидатстващите:

1. Кандидатите да са издавани. (А той беше.)
2. Да са добре продавани. (Е, щеше да го измисли някак. Тия американци не знаеха къде е България, пък камо ли да му броят продажбите.)
3. Кандидатите да пишат по значими за страната теми. (*Много знаят те какви са ни на нас значимите теми, подсмихна се Балкански.*)

Но последният критерий малко го смути. Той гласеше:

4. Кандидатите да творят при доказана заплаха за живота и словото им в собствената си страна. По възможност по политически, религиозни, социални причини или най-добре поради посегателство над свободното слово.⁶

„Ех, тия американци! – ядосал се Лефер. – Винаги ще ти сложат някоя уловка!“

Той закрачил гневно из дневната си. Това бил единственият конкурс, в който можел да кандидатства, стига да не била проклетата нужда от заплаха! Балкански помислил малко, изказал няколко не мили гуми по адрес на американците и взел най-важното решение в живота си.

После подготвил CV-то си, синопсиса и изисквания откъс от романа си. Най-сетне използвал цялата си креативност, за да скалпи есе, посветено на застрашения му живот и словото му. За всеки случай описал няколко варианта на заплахи и даже случаите, в които едва не умрял. Например, когато го заключили в мъжката тоалетна на Народния театър за цяла нощ. И това си беше напълно вярно, с тази разлика: бяха го заключили, защото някой се оплакал, че видял плъх, а друг не разбрал, че Балкански все още ползва тоалетната.

⁶ Може да не ви се вярва, но това е по истински случай.

Така или иначе, заключавал в писмото си, всичко това са доказателства за опитите да бъде ликвидиран. Защото съм борец за правда, свобода на словото и верните синоптични прогнози.

Лефер не искал да лъже, но проблемът, залегнал в Системата, изглеждал непреодолим: не я ли излъжеш – тя блокира.

Любмила Филипова
Печатна грешка

Отговорен редактор *Мария Чунчева*
Редактор *Лиляна Карагъзова*
Дизайн на корицата *Небойша Зорич*
Коректор *Цвета Нинкова*
Препечат *Ивайла Пеева*

Българска. Трето издание.
Формат 60 x 90/16
Печатни коли 21,5
ISBN 978-619-164-428-5

Издава
enthusiast

Запазена марка
на „Алто комюникейшънс енд пъблишинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ №20
тел. 02/ 943 87 16
e-mail: office@enthusiast.bg
Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите
от www.enthusiast.bg

Печат АЛИАНС ПРИНТ

Всеки понякога може да бъде център на Вселената.

Въпросът е какво следва от това. Един средностатистически и леко депресиран гражданин на Земята, който мечтае да бъде писател, но си изкарва хляба като синоптик в телевизия, докато въздиша по несподелената си любов, е поставен в центъра на тази абсурдно-иронична история.

До какво може да доведе обикновена печатна грешка? Възможно ли е един редови гражданин да крие фатална за Вселената технология? И след като действителността се е превърнала в нелепа измислица, как ще се възстанови така нужното равновесие в света на хората?

Романът „Печатна грешка“ представя Людмила Филипова в едно различно амплоа – това на автор на сатира, която ни забавлява, размива, но и ни кара да се замислим над редица сериозни въпроси за властта, медиите, технологиите и мястото на човека в този абсурден, смешен и небивал на моменти театър, в който играем всекидневно. Забавното пътуване в пространството и времето ни дава и много ценен урок – да не се вземаме прекалено насериозно, защото една проста печатна грешка може да промени всичко!

www.enthusiast.bg

9 786191 644285

Цена: 20.00 лв.